

Fakulta výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně

akademický rok 2010/2011

**Vysokoškolská kvalifikační práce (ateliérová práce)
posudek oponenta**

Jméno a příjmení studenta: **Mgr. art. Michaela Mikovčáková, Ateliér papír a kniha**

Název práce: **Paper Biotope**

Posudek:

Študentka Michaela Mikovčáková predkladá prácu s názvom Paper Biotope (nadväzujúcu na jej predchádzajúce projekty v Ateliéri papier a kniha), inštaláciu desiatich papierových objektov vytvorených z vlastnoručne zozbieraného prírodného materiálu, pochádzajúceho z autorke blízkej lokality. Objekty predstavujú štylizovaný tvar tela vtákov v modifikovanej podobe origami. Autorka v inštalácii nechala vyznieť prirodzené vlastnosti jednotlivých archov ručného papiera, v pôvodne skladaných objektoch sú v rozloženom stave ich sklady stále prítomné, konkrétne tvary zobrazovaných vtákov sa jemne strácajú do abstraktnej podoby reliéfnych objektov. Inštalácia mierne rozložených papierových objektov zavesených na silone, je situovaná do tesnej blízkosti steny, s vyznačenými líniami určujúcimi výškové roviny hniezdenia jednotlivých vtákov, na ne nadväzujú prislúchajúce plagátové informácie a popisy na ďalšej strane steny, spolu s priloženou knihou dokumentujúcou celý proces tvorby projektu.

Pojem biotop znamená najmenší prírodný životný priestor.

Práca vo svojej podstate stelesňuje prírodné princípy a základné elementy ako vodu, vzduch a zem – nielen svojimi objektmi skúmania – vodnými vtákmi, ktoré žijú vo vode, pohybujú sa vo vzduchu aj na zemi a často na nej aj hniezdia; no i samotným procesom tvorby – zbieraním rôznorodého prírodného materiálu a jeho transformáciou na ručný autorský papier pomocou viacerých procesov (triedením, miešaním, varením, drvením, rozvlákňovaním, miešaním s vodou, liatím, lisovaním, odvodňovaním, sušením...) Projekt by som nazvala aj materiálovým dokumentom. Materiál je v tomto prípade povýšený na – zhmotnený záznam, prenesenie reality, stelesnenie spolužitia prírodného prostredia, živočíchov v ňom žijúcich a človeka ako pozorovateľa sprostredkovateľa a tvorcu tohto výskumu. Pozorovanie sa stalo

autentickým osobným dokumentom prírodného prostredia a jeho života, dokument zakódovaný v materiáli, ktorý ako celok prešiel v každom svojom štádiu autorkinými rukami. Je to vlastnými rukami dotýkaný, spracovaný a „prehmataný“ dokument, prírodný materiál, sama príroda, ... Celý projekt je založený na dotýkaní sa, dotýkaní sa prírodného prostredia, materiálu, živočíchov, človeka a všetkých týchto zložiek navzájom, v spojení pomocou čisto prírodných procesov, z ktorých vzniká nový materiál, nová podstata.

Ručný prírodný autorský papier je materiálom s vlastnosťami ako je krehkosť ale aj vratnosť a ohybnosť, nasiakavosť, pomínelnosť, ... vlastnosťami s ktorými diplomantka vedome a sebavedome počíta. Materiál je v tomto prípade médium, ktorého tvorba je od začiatku do konca meditatívnym procesom, procesuálnou akciou, ústiacou do objektov zoskupených do inštalácie. Diplomantka v práci reaguje na dnešný klasický pohľad na médium papiera (alebo sa skôr vrátila k jeho prapôvodným počiatočným formám), ktorý je predurčený na to aby sa naň písalo, zaznamenávalo, aby bol podkladom, čistým priestorom pripraveným prijať posolstvo, byť jeho nositeľom. Michaela Mikovčáková toto posolstvo zakódovala už do samotného „tela“ materiálu, vytvorila tak nový základ, novú podstatu, „zašpinením“ predstavy o čísom bielom papieri pomocou „nečistej“, chemicky neupravovanej surovej prírodniny. Z hmoty prírodného materiálu vytvorila plochu papiera, ktorú zložila do priestoru objektu, no následne akoby sa znovu chcela vrátiť k jeho pôvodnému tvaru, plochému papieru, ktorý si ale svoju pamäť úplne nenechal vziať. Objekty v inštalácii sú zavesené na silone, ktorý môže evokovať aj civilizačné mechanizmy, ktoré prírodným prostredím a jeho obyvateľmi nenápadne (no často aj veľmi necitlivo) manipulujú.

Nemôžem sa úplne vyjadriť k definitívnej podobe inštalácie, keďže ju nebolo možné do termínu odovzdania oponentského posudku, kvôli obmedzeným priestorovým možnostiam školy úplne zhliadnuť, no po predložení dokumentácie, fotografií, jednotlivých objektov práce a oboznámením sa so zámerom a cieľmi práce i s plánovanou inštaláciou, ju hodnotím pozitívne a prínosne. Oceňujem autorkin osobný vklad a zainteresovanosť do projektu, prínos práce v jeho konceptuálnom prístupe.

Vzhľadom na všetky uvedené formálne aj obsahové danosti práce, ju hodnotím stupňom A.

Návrh hodnotení: A

Vypracoval(a): Mgr. art. Ľubica Sajkalová ArtD., výtvarníčka, bývalá asistentka a vedúca Ateliéru voľnej textilnej tvorby Vysoké školy výtvarných umení v Bratislave

Datum: 8. 5. 2011

Podpis: